

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti

Innspill til regjeringsplattform og helsepolitisk arbeid 2021-2025 Norsk Kiropraktorforening

Forskjellene øker

Konsultasjon og behandling hos kiropraktor er en del av primærhelsetjenestens tilbud. En manglende økning i refusjon for kiropraktorpasienter fører til at tjenesten blir stadig mer kostbar, og konsultasjon hos kiropraktor blir kun tilgjengelig for de med god økonomi. Da refusjonsordningen for dekning av utgifter til kiropraktorbehandling ble innført av Stortinget i 1974, dekket det offentlige (HELFO) ca. 1/3 av kostnaden. Pr. i dag er det kun 12-14 % av konsultasjonskostnaden som dekkes av HELFO og trenden er fallende. Når refusjonsandelen dekker en stadig mindre grad av kostnaden knyttet til behandling, vil dette naturlig nok resultere i at egenandelen øker.

Norsk Kiropraktorforening krever at:

- Refusjonsandelen for konsultasjon hos kiropraktor økes til 1/3 slik det var da Stortinget innførte ordningen.
- Kiropraktortjenester må komme innunder egenandelstaket for å skjerme de med store helseutfordringer og andre ressursvake grupper i samfunnet.

Utdanning

Kiropraktorene er fremdeles den eneste autoriserte helseprofesjon uten norsk utdanning. Det er bred tverrpolitisk enighet på Stortinget om å etablere en kiropraktorutdanning. Stortinget vedtok i 2004 opprettelse av nasjonal kiropraktorutdanning.

Både Helse- og omsorgskomiteen og Utdannings- og forskningskomiteen har over flere år skrevet en rekke merknader, enstemmige og flertallsmerknader, til Statsbudsjettene der de ønsker ferdigprosjektering og etablering av en norsk kiropraktorutdanning. Arbeiderpartiet og Senterpartiet har vært enda tydeligere i sine merknader og har pekt på Medisinsk Fakultet ved Universitetet i Bergen som lokasjon og 2020 som oppstartsår. Pr. i dag ligger alt til rette for å etablere en utdanning ved Universitetet i Bergen.

Tidskritisk

Foreløpige planer om etablering av en nasjonal kiropraktorutdanning har nå kommet til et tidskritisk punkt der UiBs midlertidige prosjektplan står i fare for å falle ut av Alrek Helseklynge i Bergen sin arealplan for byggetrinn 4 grunnet manglende statlige prosjektbevilgninger.

Norsk Kiropraktorforening krever at:

- Regjeringen bevilger en million kroner over Statsbudsjettet for 2022 til ferdigprosjektering av en nasjonal kiropraktorutdanning for dermed å kunne ferdigstille et endelig beslutningsgrunnlag for en ev. etablering

Kommunehelsetjeneste

Kiropraktoren har bred medisinskfaglig utdannelse med spesialområde innenfor nerve- muskel- og skjelettsystemet. Kiropraktoren har kompetanse som førstekontakt i primærhelsetjenesten der diagnostisering, henvisning, sykmelding og koordinering av videre behandlingstiltak foretas. 90% av all utredning og behandling av helseutfordringer skal foregå i førstelinjetjenesten og kun en liten andel skal henvises og behandles i spesialisthelsetjenesten. Med fastlegekrise, mangel på helsepersonell og et behov for å legge om og tenke nytt i riggingen av helsetjenesten, vil det være naturlig å ta i bruk kiropraktorens kompetanse på en mye bredere arena enn i dag. Den utredende, diagnostiske og koordinerende kompetansen kiropraktoren besitter burde innlemmes i kommunehelsesystemet der kiropraktoren inngår i tverrfaglige team og kommunale helsehus. På den måten vil det etableres et tilbud for utredning og rask avklaring av smertepasient og muskelskjelettlidelser for alle kommunens innbyggere uten økonomisk hindring.

Norsk Kiropraktorforening krever at:

- Det i første omgang opprettes kommunale prøveordninger der kiropraktoren inngår i tverrfaglige team og/eller kommunale helsehus. Dette bør være en nasjonal satsing der det etableres fem prøvekommuner og fem kontrollkommuner fordelt geografisk og demografisk. Prøveordningene vil gå over en periode på ett år med en påfølgende analyseperiode. Dette for å gi et beslutningsgrunnlag for videre innlemmelse av kiropraktorens helsefaglige kompetanse i kommunale helsesystemer.

Opptappingsplan for rehabilitering

I "Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering 2017-2019" (Oppfølging av primærhelsetjeneste meldingen 2014-2015) vises det til: "*Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering følges opp, herunder tiltak som skal bidra til bedre og mer tilgjengelige logopedi-, kiropraktikk- og fysioterapitjenester.*" Kiropraktorene har en lang, bred og omfattende helseutdanning og er godt trent til å legge til rette for og koordinere gode behandlingsforløp.

Norsk Kiropraktorforening krever at:

- Kiropraktorer inkluderes i arbeidet med opptappingsplanen for rehabilitering av muskelskjelettlidelser

Kiropraktor på sykehus

I 2019 ble det etablert en administrativ kode for ansettelse av kiropraktorer i spesialisthelsetjenesten ved norske sykehus. Fremdeles har ikke ansettelseskoden fått definert økonomiske rammer. I praksis betyr dette at avdelinger som har eller ønsker å ansette kiropraktorer verken får utløst refusjon (via ISF-systemet) eller kan ta egenandel for konsultasjonene som utføres av kiropraktor. Dette vil gjøre ansettelse av kiropraktorer til en tilleggsutgift for sykehusene, og Stortingets ambisjon ved opprettelsen av denne koden, om

å ta i bruk kiropraktorens brede helsefaglige kompetanse spisset mot kunnskap om muskelskjelettplager, vil ikke bli realisert.

I Danmark ansettes kiropraktorer ved danske sykehus på flere avdelinger; og er eksempelvis tilknyttet avdelinger innen ortopedi, nevrologi og radiologi, i tillegg til spesialavdelinger som "ryggavdeling".

Det er naturlig at kompetansen kiropraktorer også tas i bruk ved norske sykehus, som ett av flere tiltak for å håndtere den økende pasientgruppen med muskelskjelettplager.

Norsk Kiropraktorforening krever

- Arbeid påbegynnes for å etablere kunnskap om kiropraktorens rolle, arbeidsområder, ansvarsrammer og lønnsbetingelser i spesialisthelsetjenesten påbegynnes 2022 for dermed å inkludere bevilgninger for ansettelser av kiropraktorer i norske sykehus over Statsbudsjettet for 2023/2024.

Oslo, 5. oktober 2021

Espen Ohren
Styreleder Norsk Kiropraktorforening